

Luru reinbeitedistrikt
v/Bengt Mattias Jåma
7760 SNÅSA

Vår dato:
24.03.2017

Deres dato:
24.03.2017

Vår ref.:
2017/1690
Arkivkode:434.11
Deres ref.:

Skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe gitt til Luru reinbeitedistrikt - Snåsa kommune 2017

Luru reinbeitedistrikt fikk fredag 24. mars 2017 kl. 13.45 muntlig tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i deler av Snåsa kommune. Bakgrunnen for søknaden er fire tamrein dokumentert drept av gaupe i Lurudalen i løpet av 2017. To av disse kadaverfunnene er gjort i løpet av de siste dagene (19. og 22. mars). Det dokumenterte tapet er beskjedent, men Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er til stede da det er mye tamrein i området. Videre ligger området hvor skadene er dokumentert utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6, og terskelen for å iverksette skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn innenfor forvaltningsområdet. Tillatelsen er gyldig fra i dag og frem til fredag 31. mars kl. 12.00.

Viser til telefon fra Bengt Mattias Jåma den 24. mars d.å. kl. 11.00 angående søknad om skadefellingstillatelse på gaupe i deler av reinbeitedistriktet. Flere tamrein er dokumentert drept av gaupe den seneste tiden, både i Snåsa og Lierne kommuner. De siste kadaverfunnene er gjort i Lurudalen i Snåsa kommune; og det er tidligere i 2017 dokumentert tap av tamrein til gaupe i samme område. Reinbeitedistriktet ønsker skadefellingstillatelse på gaupe for å forhindre mer skader.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Miljødirektoratet har i brev av 16. februar d.å. gitt fylkesmenn i regioner med tamrein betingede fellingstillatelser på gaupe i perioden 16.02.2017-31.05.2017. For region 6 er kvoten for skadefelling satt til 3 gauper. En gaupe er påkjørt av bil ved Nesset i Møre og Romsdal 1. mars d.å., og denne skal følgelig belastes skadefellingskvoten jf. rovviltforskriften § 13. Gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 er derfor på 2 gauper.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriften § 9 om Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling sier blant annet:

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak».

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til direktoratets vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe i vedtak av 16. februar 2017.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Rovdata sin foreløpige bestandsrapport som ble bestilt av rovviltneemnda viser 15,5 familiegrupper før jakt i 2017. Rovdata sin endelige rapport foreligger medio mai 2017. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er området hvor skadene er dokumentert utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i regionen. I tråd med arealdifferensieringen og tydelig soneforvaltning, skal terskelen for iverksetting av skadefellingstillatelse være lavere i områder utenfor forvaltningsområdet enn områder i forvaltningsområdet. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata sin foreløpige bestandsrapport, forvaltningsplanen, samt direktoratets vedtak av 16. februar d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-

prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Skadefellingstillatelsen er innenfor rammen gitt i forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, samt direktoratets vedtak om betinget skadefellingskvote for gaupe. Med bakgrunn i dette anser Fylkesmannen at § 10 er hensyntatt i tilstrekkelig grad i denne saken. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket, men kun i begrenset omfang for utplassering av jegere. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over det regionale bestandsmålet på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017, noe Rovdata sin foreløpige bestandsrapport over antall familiegrupper før jakt i 8 2017 bekrefter. Direktoratet skriver i sitt vedtak av 16. februar d.å. at innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda i region 6 har definert området hvor skadene er oppstått som utenfor forvaltningsområdet for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder som ligger innenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er skadeomfanget nokså beskjedent, men det har vært en vedvarende skadesituasjon for Luru reinbeitedistrikt vinteren 2016/17. I løpet av 2017 er fire tamrein dokumentert drept av gaupe i Lurudalen i Snåsa kommune. To av disse er drept i løpet av den siste uken. Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er stort, da det er mye tamrein i området. Muligheten for å gjennomføre andre forebyggende tiltak vurderes også som lite aktuelt. Fylkesmannen knytter sitt tilsagn om skadefellingstillatelse på 1 gaupe til rovviltforskriften § 9. Fellingsforsøket skal rettes mot dette stedet hvor skade er påvist, i området rundt Lurudalen i Snåsa kommune. Før fellingsforsøket iverksettes skal navn på fellingspersonell rapporteres til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Luru reinbeitedistrikt ¹/Bengt Mattias Jåma er ansvarlig for fellingsforsøket. Tillatelsen er gjeldende fra fredag 24. mars kl. 13.45 til fredag den 31. mars 2017 kl. 12. Fylkesmannen finner grunnlag for å dispensere i forhold til forbudene i viltlovens § 21 c om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt for lokalisering av vilt. Snøscooteren skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Fylkesmannen presiserer at det ikke er anledning til å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane, ei heller å løse skudd fra snøscooteren/annet motorkjøretøy.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 gir Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 gaupe til Luru reinbeitedistrikt under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra fredag 24. mars 2017 kl. 13.45 til fredag 31. mars 2017 kl. 12.
2. Tillatelsen gjelder innenfor følgende avgrensede område i Snåsa og Grong kommuner: kommunegrensen mellom Grong/Snåsa og Lierne i øst, Rv 74 fra Bjørgan krysset ved E6 og oppover Sanddøladalen til kommunegrensen

Grong/Lierne i nord, E6 og Fv. 763, samt Imsdalsvassdraget (grensen mellom Luru og Skjækerfjell reinbeitedistrikt i vest, riksgrensen mot Sverige sør.

3. Skadefellingstillatelsen gis til Luru reinbeitedistrikt, og Bengt Mattias Jåma oppnevnes som fellingsleder og har følgerig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Nord-Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
6. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
10. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
11. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
12. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
13. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
Assisterende miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Snåsa kommune / Snåasen Tjelle	Sentrum	7760	Snåsa
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Grong kommune	Postboks 162	7871	Grong
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim